

Oslo, 30. mars 2022

Landbruks- og matdepartementet

Etablering av Bionova – innspill til arbeidet

Vi viser til regjeringens nettsider og nyheten, datert 14.3.2022, om at regjeringen vil etablere Bionova og inviterer til innspill til arbeidet.

Norsk Friluftsliv representerer de 18 største frivillige friluftslivsorganisasjonene i Norge med nærmere 1 million medlemskap og rundt 5.000 lokale lag og foreninger. En av hovedoppgavene for Norsk Friluftsliv er å ivareta friluftslivets vilkår i Norge, herunder naturen som en grunnleggende forutsetning friluftslivet.

Regjeringens hovedformål med Bionova er at det skal være et verktøy for å bidra til klimatiltak i landbruket. Bionova skal også bidra til innovasjon og verdiskaping innen bioøkonomien knyttet til jordbruk, skogbruk og havbruk.

Verden står nå overfor to eksistensielle menneskeskapte kriser, tap av naturmangfold og klimaendringer. Ifølge det internasjonale naturpanelet (IPBES) er arealinngrep og nedbygging av natur den viktigste årsaken til tap av naturmangfold. Samtidig viser klimapanelets (IPCC) spesialrapport om klimaendringer og landarealer at måten vi bruker våre landområder på, er en betydelig driver av klimaendringene. Det fundamentale problemet er at begge krisene skyldes at mennesket tar for stor plass og bruker for mye av jordas ressurser. Verdens ledere har erklært naturkrise, og verdens ledende forskere er tydelig i sine konklusjoner; vi mennesker driver en rovdrift på naturen på en måte som ødelegger selve grunnlaget for vår økonomi, matsikkerhet, helse og livskvalitet.

Det er derfor avgjørende at regjeringen tar utgangspunkt i både naturkrisen og klimakrisen når den nå etablerer og utvikler Bionova, som et verktøy for å kutte klimagasser i landbruket. Det betyr at Bionovas støtteordninger ikke må ensidig fokusere på å kutte klimagasser, men må se begge disse krisene i sammenheng og støtte tiltak som også løser naturkrisen.

Arealendringer er den største trusselen for ni av ti trua arter på den norske rødlista. En tredjedel av artene på denne lista sliter på grunn av opphør av slått og beite i kulturlandskapet, mens litt over 40 % av artene på lista sliter på grunn av måten vi driver skogbruket på, der flatehogst er den totalt dominerende driftsmetoden. Andre naturinngrep som truer naturmangfoldet, er blant annet hyttebygginger, veibygginger og kraftutbygginger.

Bionova bør derfor ha som kjerneoppgave å støtte opp under driftsformer/-metoder i landbruket som faktisk bidrar til å løse begge krisene, men som per i dag kanskje ikke har like god lønnsomhet som dagens dominerende driftsformer/-metoder. Det kan for eksempel være støtte til hogstformer i skogbruket som ivaretar både økt karbonlagring, bevaring av naturmangfoldet

og ivaretar friluftslivet og opplevelsesverdiene i skogen, eller driftsformer i jordbruket som hindrer avrenning av næringsstoffer, ivaretar naturmangfoldet og opplevelsesverdiene i kulturlandskapet, samtidig som det fører til økt karbonlagring. Støtteordningen bør også bygge opp under målet om å bli arealnøytral, på samme måte som det er et mål å bli klimanøytral.

Uten en slik innretning, som både løser naturkrisen og klimakrisen samtidig, vil Bionova i stedet for å bidra positivt, undergrave våre muligheter til å nå FNs bærekraftsmål.

Vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Bente Lier
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagsjef naturforvaltning

